

prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud. A. Roșca)

instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. Iu. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

DECIZIE

11 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Vera Cvasniuc,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Galina Melnic
împotriva Verei Cvasniuc, intervenient accesoriu Ivan Melnic cu privire la
evacuare, încasarea cheltuielilor de judecată și încasarea prejudiciului moral,
împotriva încheierii din 28 septembrie 2020 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 28 ianuarie 2020, Galina Melnic a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Verei Cvasniuc, intervenient accesoriu Ivan Melnic cu privire la
evacuare, încasarea cheltuielilor de judecată și încasarea prejudiciului moral.

Prin hotărârea din 25 iunie 2020 a Judecătoriei Bălți, sediul Central s-a admis
parțial acțiunea. S-a dispus evacuarea Verei Cvasniuc și tuturor bunurilor ce-i
aparțin din casa de locuit situată în XXXXX S-a încasat de la Vera Cvasniuc în
beneficiul Galinei Melnic cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în sumă
de 150 de lei și asistența juridică în sumă de 4 000 de lei. În rest acțiunea s-a
respins ca neîntemeiată.

La 10 iulie 2020, Vera Cvasniuc a depus apel împotriva hotărârii primei
instanțe, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe cu
emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin încheierea din 02 septembrie 2020 a Curții de Apel Bălți s-a respins
cererea Verei Cvasniuc privind scutirea de la plata taxei de stat, cererii de apel nu i
s-a dat curs, apelantei fiindu-i acordat un termen până la data de 22 septembrie
2020, ora 16:00 pentru prezentarea la Direcția Evidență și Documentare Procesuală
(cancelarie) a Curții de Apel Bălți a bonului de plată a taxei de stat în mărime de
112,5 lei.

Prin încheierea din 28 septembrie 2020 a Curții de Apel Bălți s-a restituit
cererea de apel depusă de Vera Cvasniuc împotriva hotărârii din 25 iunie 2020 a
Judecătoriei Bălți, sediul Central.

La 16 octombrie 2020, Vera Cvasniuc a declarat recurs împotriva încheierii
din 28 septembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care a solicitat admiterea
recursului, casarea încheierii recurate, cu restituirea cauzei în instanța de apel.

În motivarea recursului a invocat că încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel și s-a oferit termen pentru plata taxei de stat nu a recepționat-o, lipsește dovada recepționării acesteia la materialele cauzei.

A mai menționat că instanța de apel a ignorat prevederile art. 100 și art. 106 alin. (2) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată la 28 septembrie 2020, iar cerere de recurs a fost depusă la 16 octombrie 2020.

Materialele cauzei atestă expedierea copiei încheierii instanței de apel în adresa părților la 30 septembrie 2020, conform scrisorii de însoțire (f.d. 66), recepționată de către Vera Cvasniuc la 12 octombrie 2020 (f.d. 67).

Astfel, recursul declarat la 16 octombrie 2020 este declarat în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestate prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de Vera Cvasniuc și va menține încheierea contestată, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul iterează că, hotărârea din 25 iunie 2020 a Judecătoriei Bălți, sediul Central a fost contestată cu apel la data de 10 iulie 2020 de către Vera Cvasniuc.

Ulterior, în temeiul art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 2 septembrie 2020 a Curții de Apel Bălți s-a respins cererea Verei Cvasniuc privind scutirea de la plata taxei de stat, cererii de apel nu i s-a dat curs, apelantei fiindu-i acordat un termen până la data de 22 septembrie 2020, ora 16:00 pentru prezentarea la Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelarie) a Curții de Apel Bălți a bonului de plată a taxei de stat în mărime de 112,5 lei.

Aici este de notat că încheierea instanței de apel a fost expediată în adresa apelantei Vera Cvasniuc, însă corespondența a fost restituită instanței cu mențiunea „nereclamat” (f.d. 61).

Instanța de apel, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, prin încheierea din 28 septembrie 2020 a restituit cererea de apel depusă de Vera Cvasniuc împotriva hotărârii din 25 iunie 2020 a Judecătoriei Bălți, sediul Central.

În virtutea art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen

indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Colegiul prin prisma criticilor aduse actului judecătoresc contestat și argumentelor aduse în favoarea casării acestui, apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel, din considerentele ce succed.

În dezvoltarea acestei ipoteze, Colegiul reține ca fiind întemeiată soluția instanței de apel dispusă prin încheierea din 28 septembrie 2020, în situația în care apelanta nu a prezentat dovada plății taxei de stat în interiorul termenului acordat de instanța de apel prin încheierea emisă în temeiul art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă.

De altfel, deși, prevederile legii procedurale sunt exprese și certe în cazul declarării apelului, precum și obligația apelanților de a se conforma prevederilor legale în acest sens, cuprinse în art. 365 Cod de procedură civilă, pentru a evita sancțiunile procedurale, apelanta Vera Cvasniuc a eludat de a se conforma normelor procedurale și de a prezenta dovada de plată a taxei de stat.

Aici este notat că având în vedere că la depunerea cererii de apel nu a fost achitată taxa de stat, instanța de apel prin încheierea din 2 septembrie 2020 a respins cererea privind scutirea de la plata taxei de stat și nu a dat curs cererii de apel depuse de Vera Cvasniuc, acordând apelantei un termen până la data de 22 septembrie 2020 pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat.

Prin prisma art. 100 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Deși, în recurs se pretinde că încheierea de a nu da curs a cererii de apel nu a fost recepționată de către recurentă, Colegiul notează că prin scrisoarea din 3 septembrie 2020 (f.d. 60), copia încheierii a fost expediată în adresa Verei Cvasniuc, însă corespondența a fost restituită instanței cu mențiunea „nereclamat” (f.d. 61).

În contextul dat, Colegiul consideră necesar de a cita prevederile pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016 pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale, conform cărora trimiterea nereclamată este definită ca fiind o trimitere poștală care nu a fost distribuită (predată) destinatarului din cauza nesolicitării sau refuzului de recepționare a acesteia.

În această ordine de idei, Colegiul relevă că instanța de apel și-a onorat obligația de expediere în adresa părții apelante a încheierii de a nu da curs cererii de apel, însă această trimitere poștală nu a fost ridicată de către destinatar, circumstanță, în esență, reliefată și de către instanța de apel.

Subsecvent, decad argumentele părții recurente invocate în acest sens, având în vedere că instanța de apel a conchis despre respectarea procedurii de comunicare a încheierii de a nu da curs cererii de apel, rezultând din situația de fapt și materialele existente la dosar.

Mai mult, în cererea sa de recurs recurenta nu a explicat ce a împiedicat-o să ia cunoștință despre încheierea de a nu da curs sau cel puțin nu a menționat dacă a încercat să afle despre progresul procedurilor judiciare.

De menționat că avizul de recepție conține numărul de evidență a cauzei în apel, precum și data emiterii încheierii (f.d. 61).

Respectiv, instanța de apel justificat a conchis asupra emiterii soluției în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă cu restituirea cererii de apel depuse de Vera Cvasniuc.

Implicit, Colegiul punctează că odată inițiind procedura de apel, apelanta urma să se intereseze periodic de soarta dosarului. Or, părțile trebuie să ia măsuri în intervale rezonabile de timp pentru a afla despre progresul procedurilor judiciare despre care aceștia cunosc, în plus, pornită la cererea de apel depusă de Vera Cvasniuc.

Concomitent, Colegiul învederează că în conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În temeiul art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Prin prisma normelor de drept procedural citate corelate cu situația de fapt, precum și în contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin. (1) Cod de procedură civilă, conform cărora participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale, Colegiul evidențiază că instanța de apel corect a punctat că apelanta în termenul acordat nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat.

Astfel, se impune concluzia de a fi reținută ca întemeiată constatarea instanței de apel că apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel inserate în încheierea emisă în temeiul art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, având în vedere că materialele cauzei infirmă poziția recurentei.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, relevant și în jurisprudența CtEDO, circumstanțele relatate denotă că apelantul/recurent și-a neglijat valorificarea în termen a drepturilor procedurale.

De altfel, art. 10 alin. (3) Cod de procedură civilă statuează expres că sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În corolar, Colegiul reține ca fiind întemeiată și concluzia instanței de apel privind restituirea apelului ca urmare a neconformării indicațiilor instanței de apel

în termenul acordat, având în vedere că legislația în acest sens reglementează expres și cert termenele, precum și condițiile de acceptare a cererilor de apel.

Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate, având în vedere că instanța de apel la emiterea încheierii contestate s-a conformat prevederilor legale corelate cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat și va menține încheierea contestată.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Vera Cvasniuc.

Se menține încheierea din 28 septembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Galina Melnic împotriva Verei Cvasniuc, intervenient accesoriu Melnic Ivan cu privire la evacuare, încasarea cheltuielilor de judecată și încasarea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat